

STN-02874

Sự tích chùa Bà ...

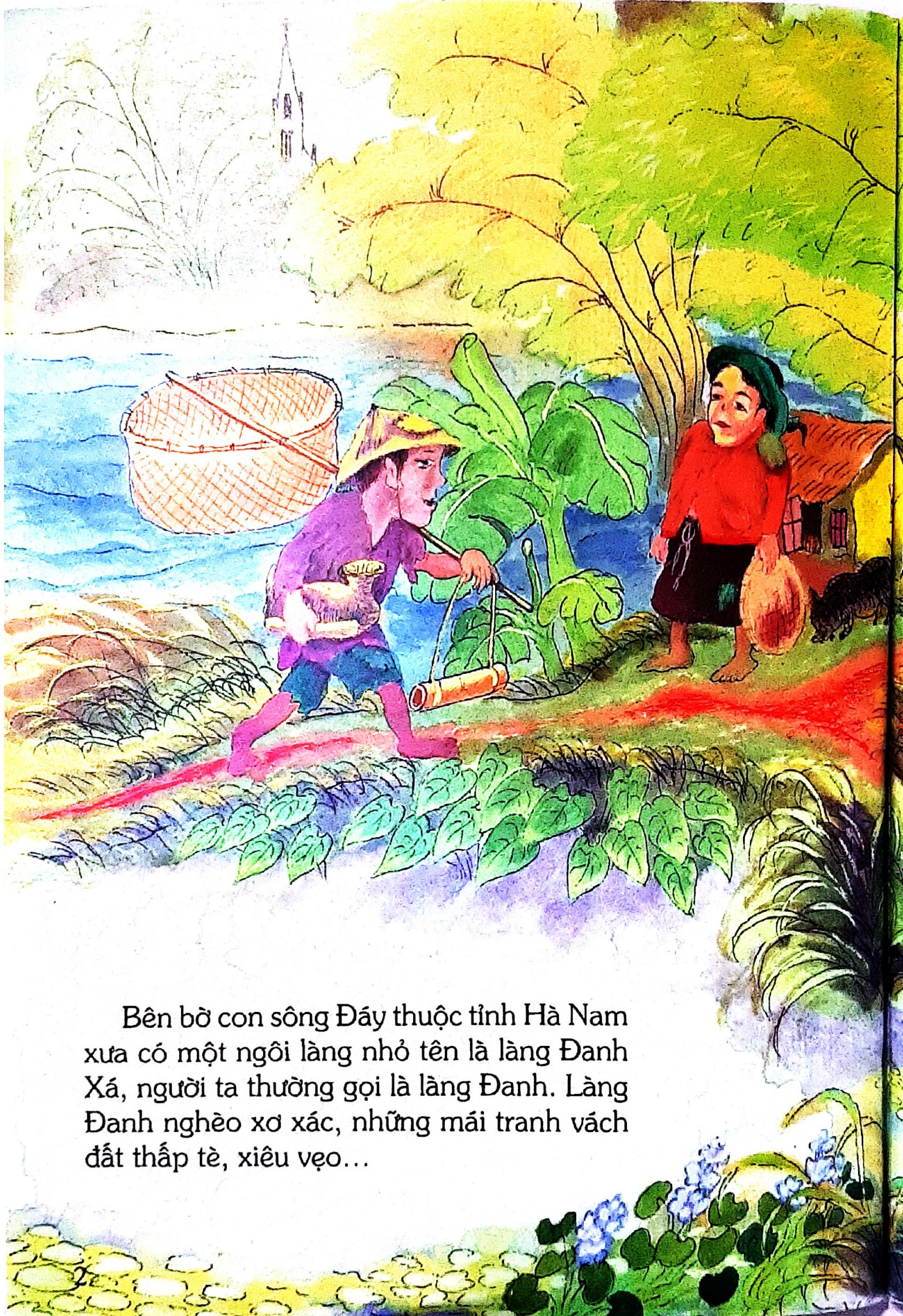
TRANH TRUYỆN DÂN GIAN VIỆT NAM

SỰ TÍCH CHÙA BÀ ĐANH

Tranh: Nguyễn Công Hoàn - Biên soạn: Hiếu Minh

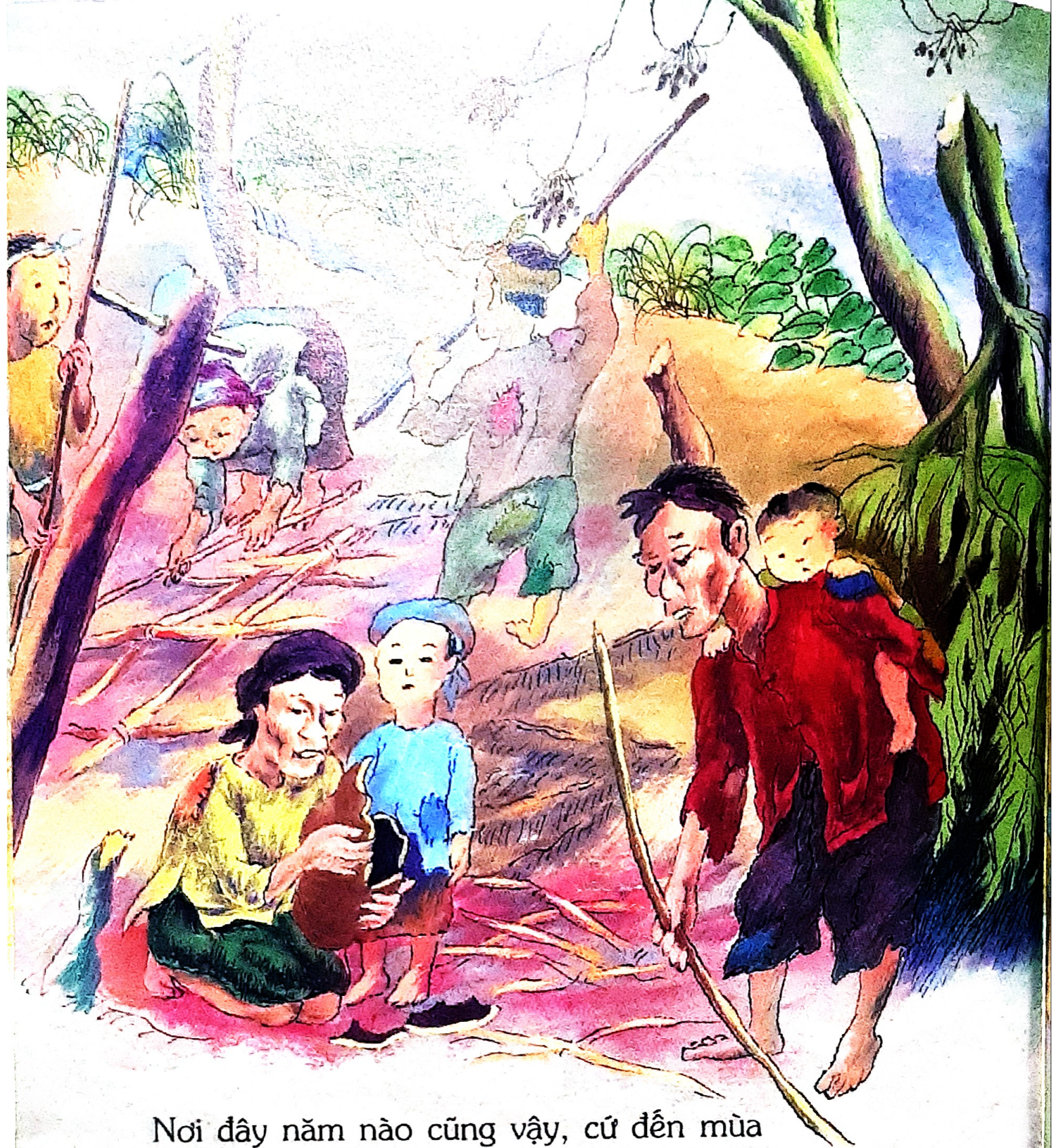

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

Bên bờ con sông Đáy thuộc tỉnh Hà Nam xưa có một ngôi làng nhỏ tên là làng Đanh Xá, người ta thường gọi là làng Đanh. Làng Đanh nghèo xơ xác, những mái tranh vách đất thấp tè, xiêu vẹo...

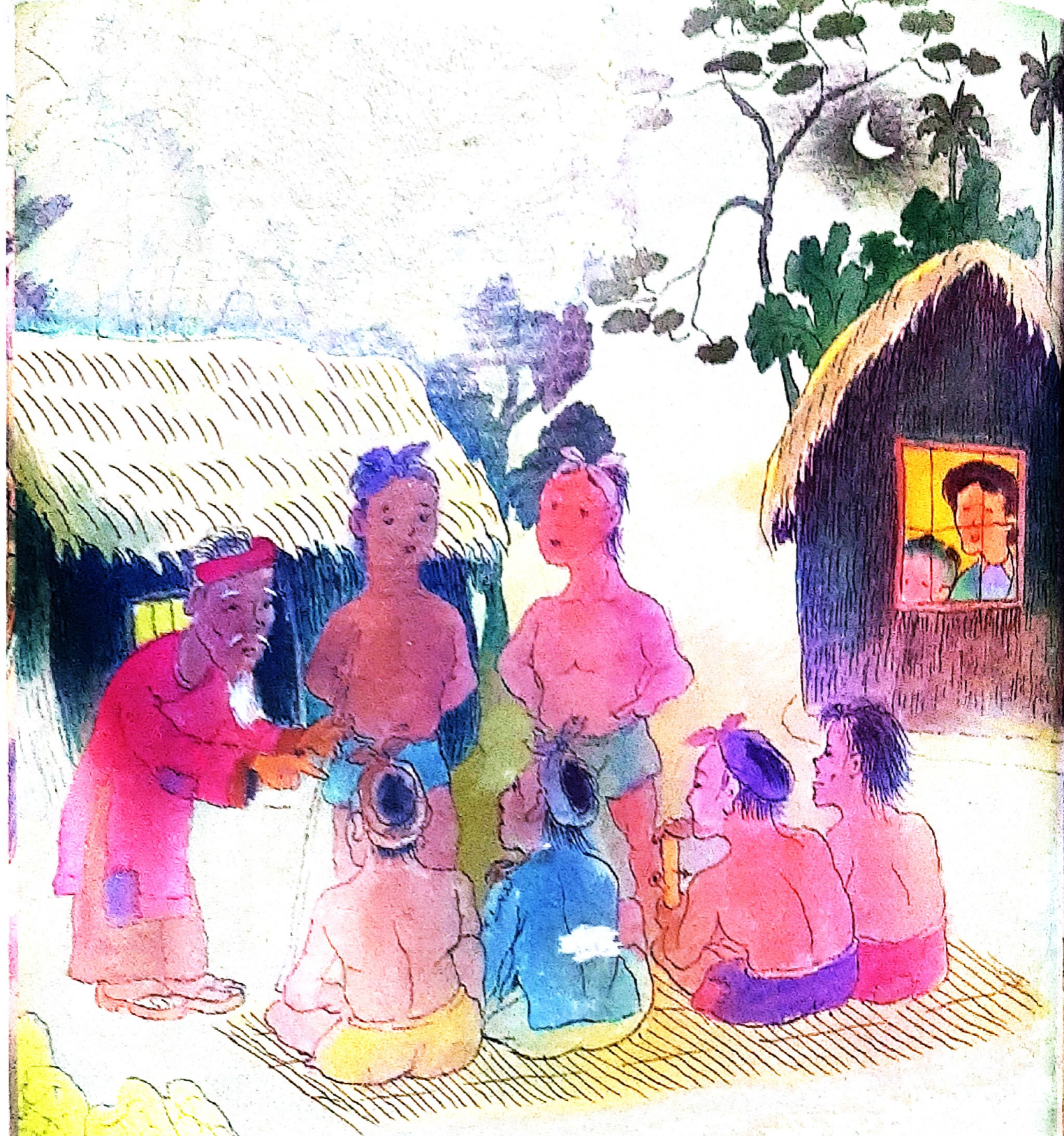

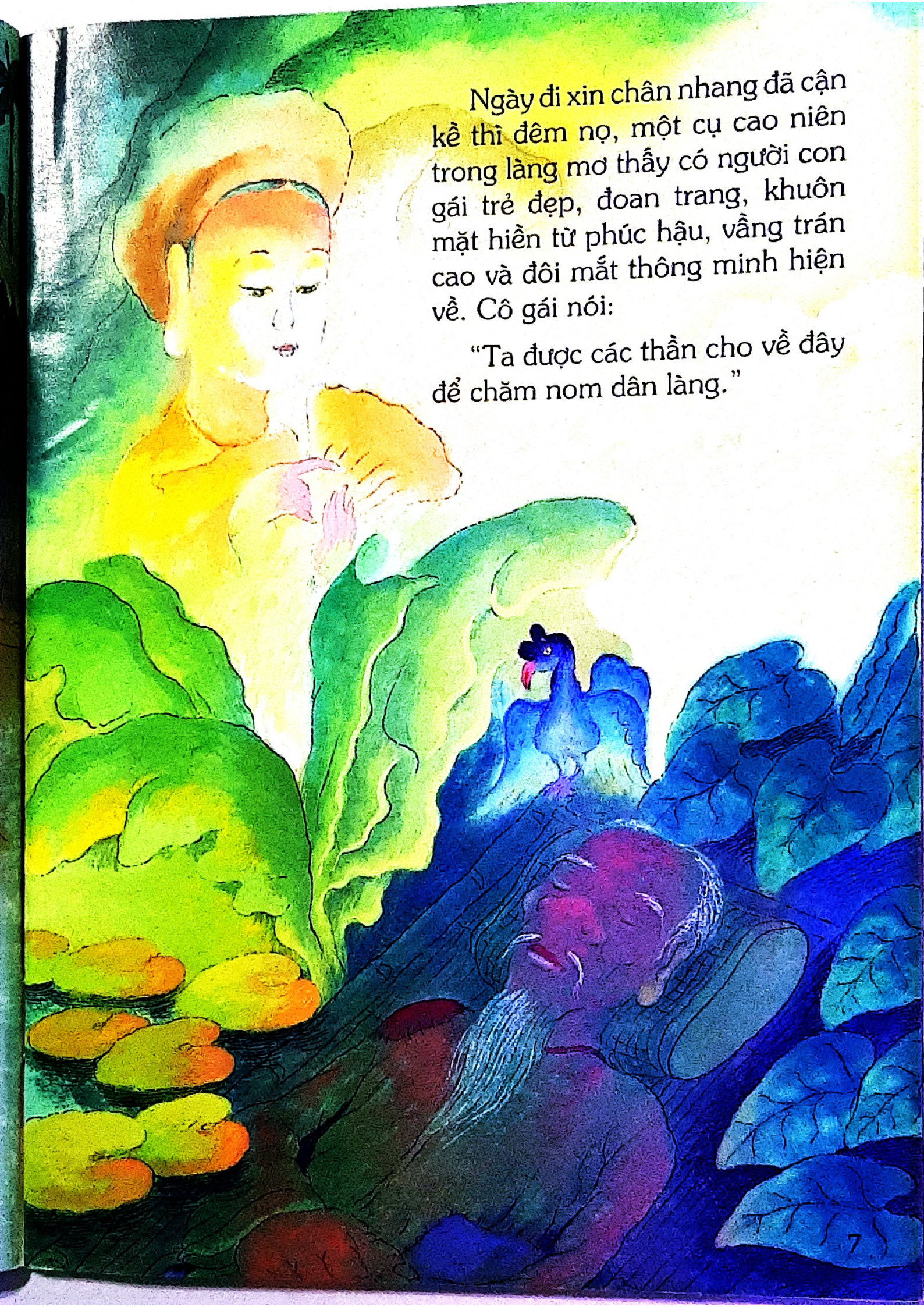
Nơi đây năm nào cũng vậy, cứ đến mùa mưa thì nạn lũ lụt lại hoành hành. Có khi dòng nước lũ hung tợn cuốn phăng cả nhà cửa, hoa màu... Người dân phải bỏ nhà, cõng theo con nhỏ, gồng gánh gạo thóc, lợn gà chạy lên những khu đất cao trú tạm, đợi khi nước rút mới trở về. Khi ấy, những nếp nhà tranh chỉ còn trơ một ụ đất do vách tường để lại, vườn tược tan hoang xơ xác...

Dân làng Đan chỉ còn biết than trời sao để người cơ cực đến thế. Rồi họ nghe đâu ở vùng Bắc Ninh có ngôi chùa thờ các vị thần mây, mưa, sấm, sét, nhờ vậy mà quanh năm mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, dân cư sung túc...

Người làng Đan liên họp nhau lại, cắt cử một toán trai tráng khỏe mạnh, định ngày lành tháng đẹp sẽ khởi hành đến Bắc Ninh, mong xin được chân nhang từ ngôi chùa thiêng về để thờ phụng các thần.

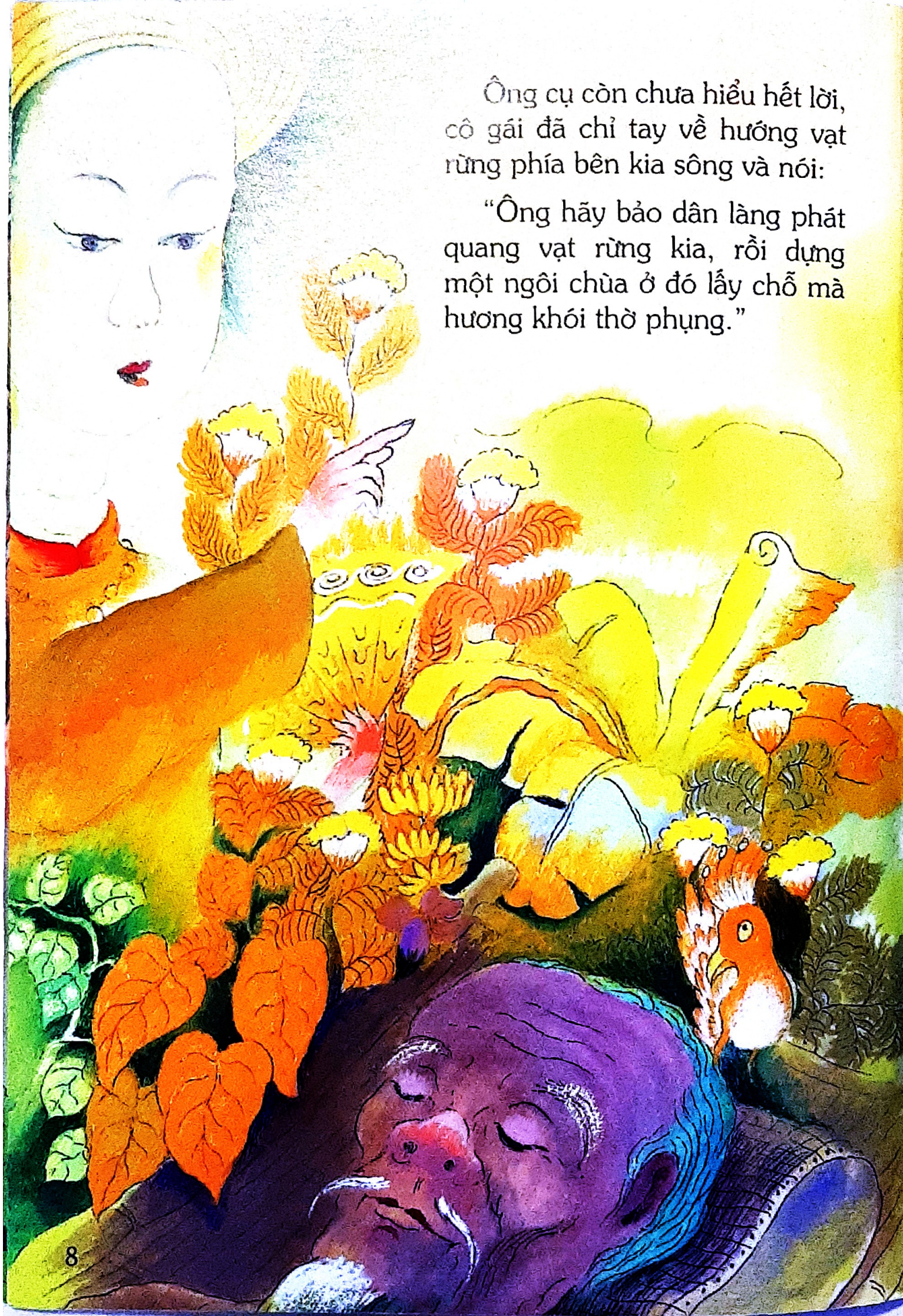

Ngày đi xin chân nhang đã cận
kê thì đêm nọ, một cụ cao niên
trong làng mơ thấy có người con
gái trẻ đẹp, đoan trang, khuôn
mặt hiền từ phúc hậu, vầng trán
cao và đôi mắt thông minh hiện
về. Cô gái nói:

“Ta được các thần cho về đây
để chăm nom dân làng.”

Ông cụ còn chưa hiểu hết lời,
cô gái đã chỉ tay về hướng vạt
rừng phía bên kia sông và nói:

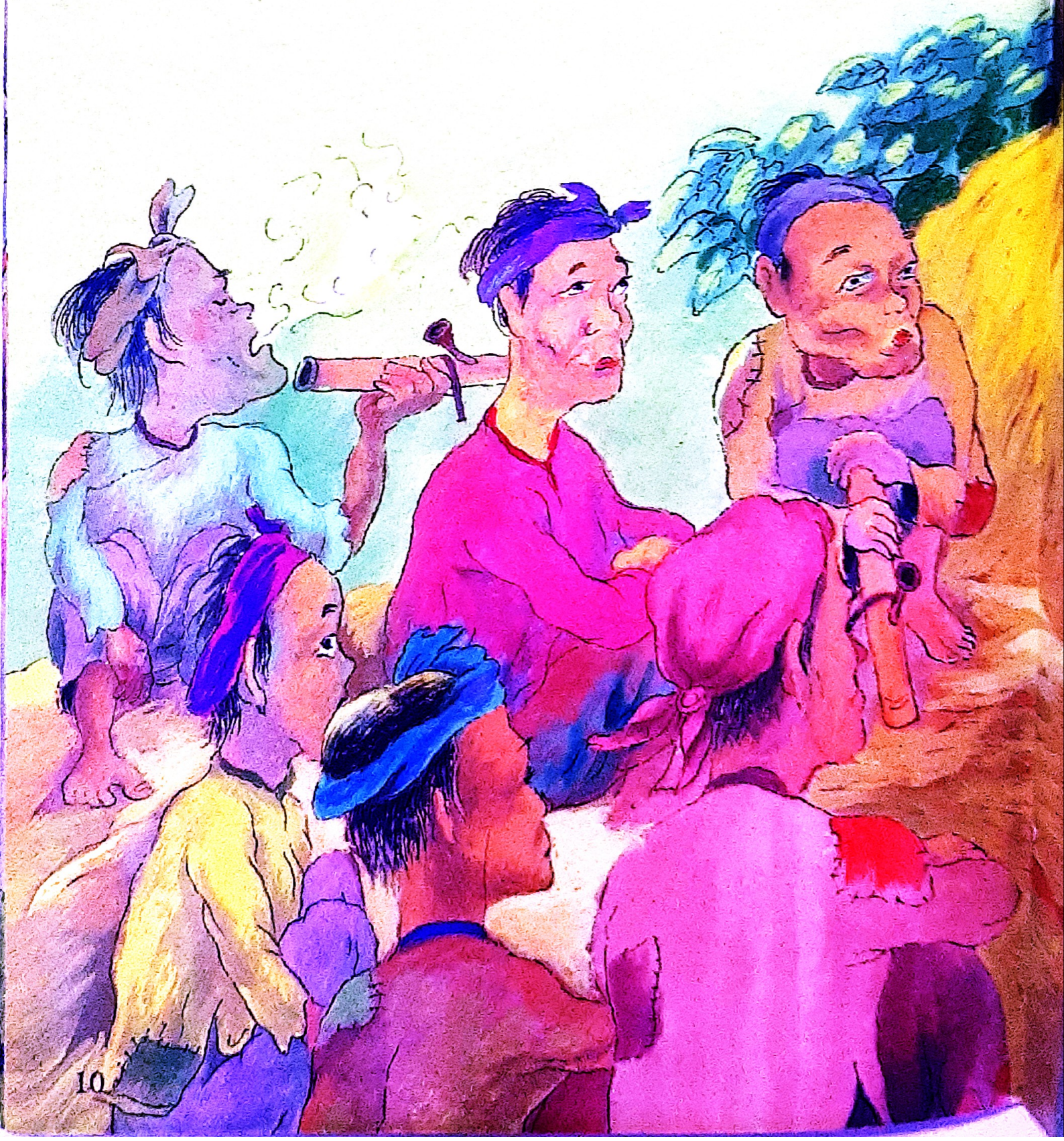
“Ông hãy bảo dân làng phát
quang vạt rừng kia, rồi dựng
một ngôi chùa ở đó lấy chỗ mà
hương khói thờ phụng.”

Nói xong, cô gái biến mất.
Ông cụ choàng tỉnh dậy, mới biết
mình vừa nằm mơ.

Không rõ giấc mơ đêm qua là thế nào, nên ngay sáng hôm sau, ông cụ kể lại cho dân làng nghe. Mọi người bàn tán xôn xao, cho rằng đây là việc lạ lùng chưa từng có. Cuối cùng, làng quyết định làm theo lời cô gái báo mộng, họ không đi xin chân nhang nữa mà bắt tay vào dựng ngôi chùa làng.

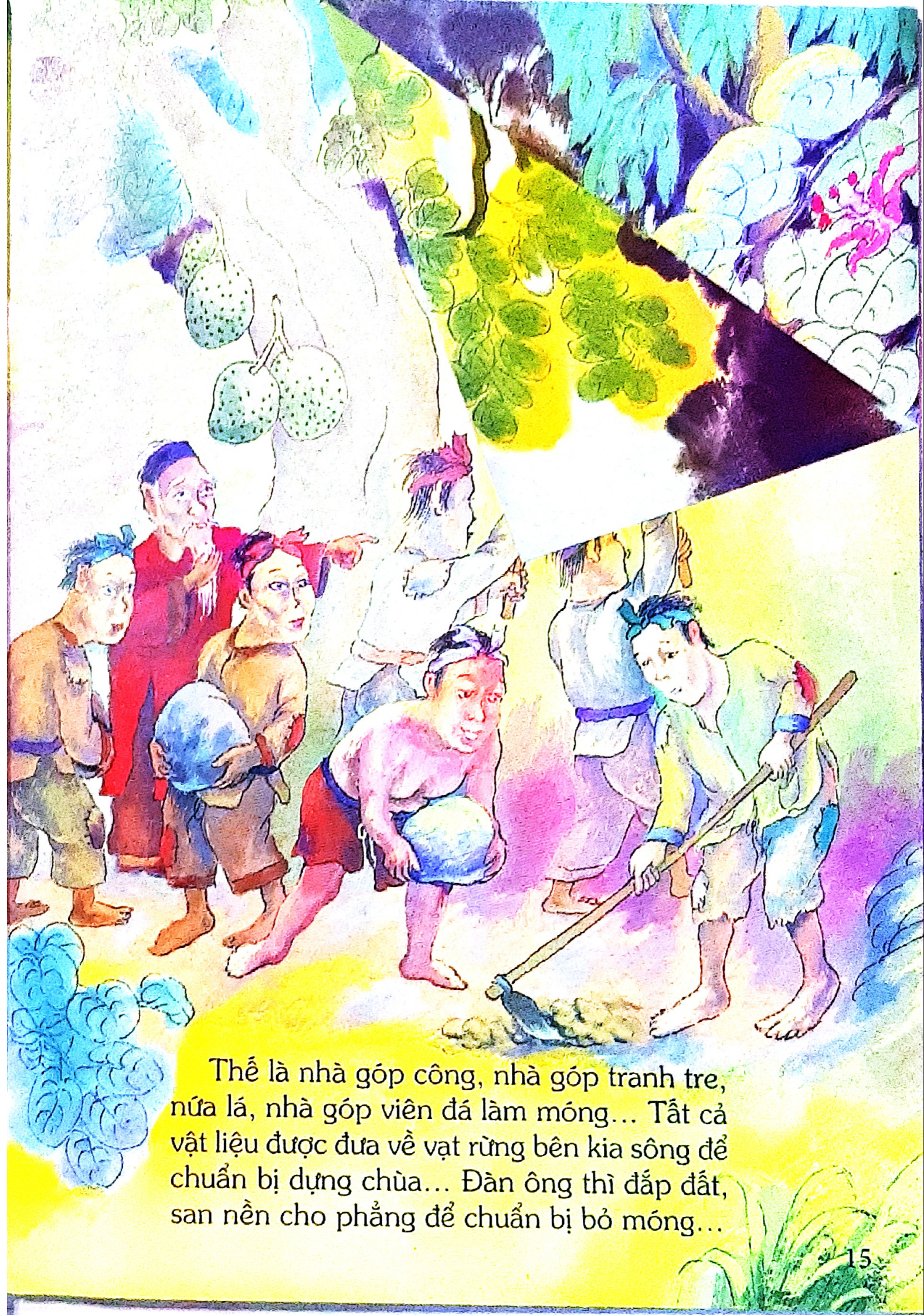

Vạt rừng mà người con gái chỉ bảo làm chùa vốn là nơi có nhiều cây cổ thụ và một hòn núi nhỏ nằm ở bờ bên kia con sông. Nơi đó cách lẹ sông nước, cây cối rậm rạp, âm u nên thường không có bóng người lại qua...

Dân làng Đanh đồng lòng bàn nhau sắm một mâm lễ đầy đủ cả xôi gà, hương hoa, nải quả... Rồi ông cụ cao niên đại diện cho cả làng, đứng ra mà khấn rằng:

“Dân làng Đanh chúng con quanh năm lam lũ nghèo khổ, giờ của nả chẳng có gì. Lòng thành, chúng con xin dựng một ngôi chùa đơn sơ mà thờ thần vậy. Xin các vị thần linh chứng giám cho!”

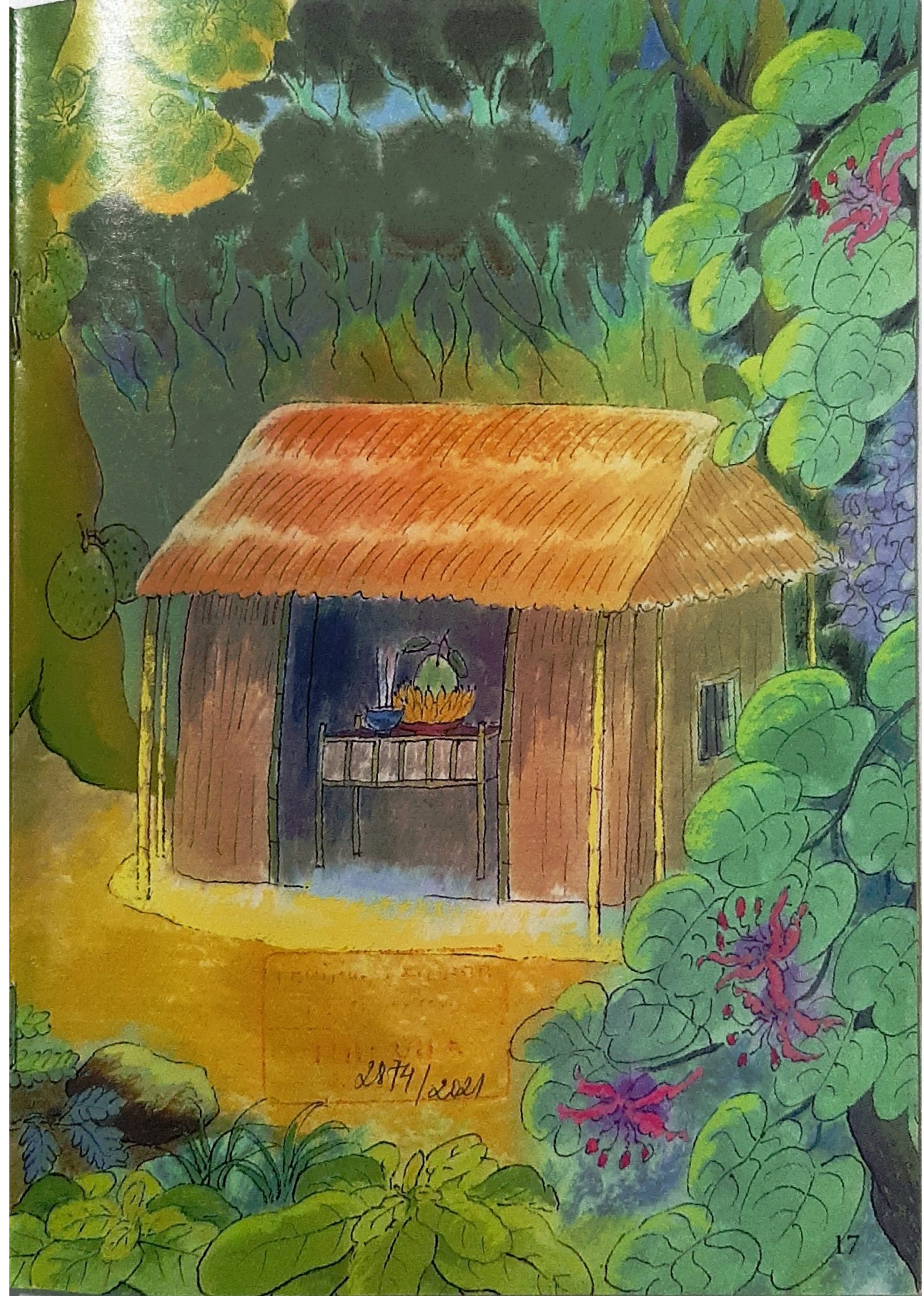

Thế là nhà góp công, nhà góp tranh tre,
nứa lá, nhà góp viên đá làm móng... Tất cả
vật liệu được đưa về vạt rừng bên kia sông để
chuẩn bị dựng chùa... Đàn ông thì đắp đất,
san nền cho phẳng để chuẩn bị bỏ móng...

Còn đàn bà thì phát quang cỏ dại và lau lách để làm một khoảng sân đất nhỏ trước chùa. Cuối cùng, ngôi chùa tranh tre nửa lá đơn sơ đã được dựng xong.

2874/2021

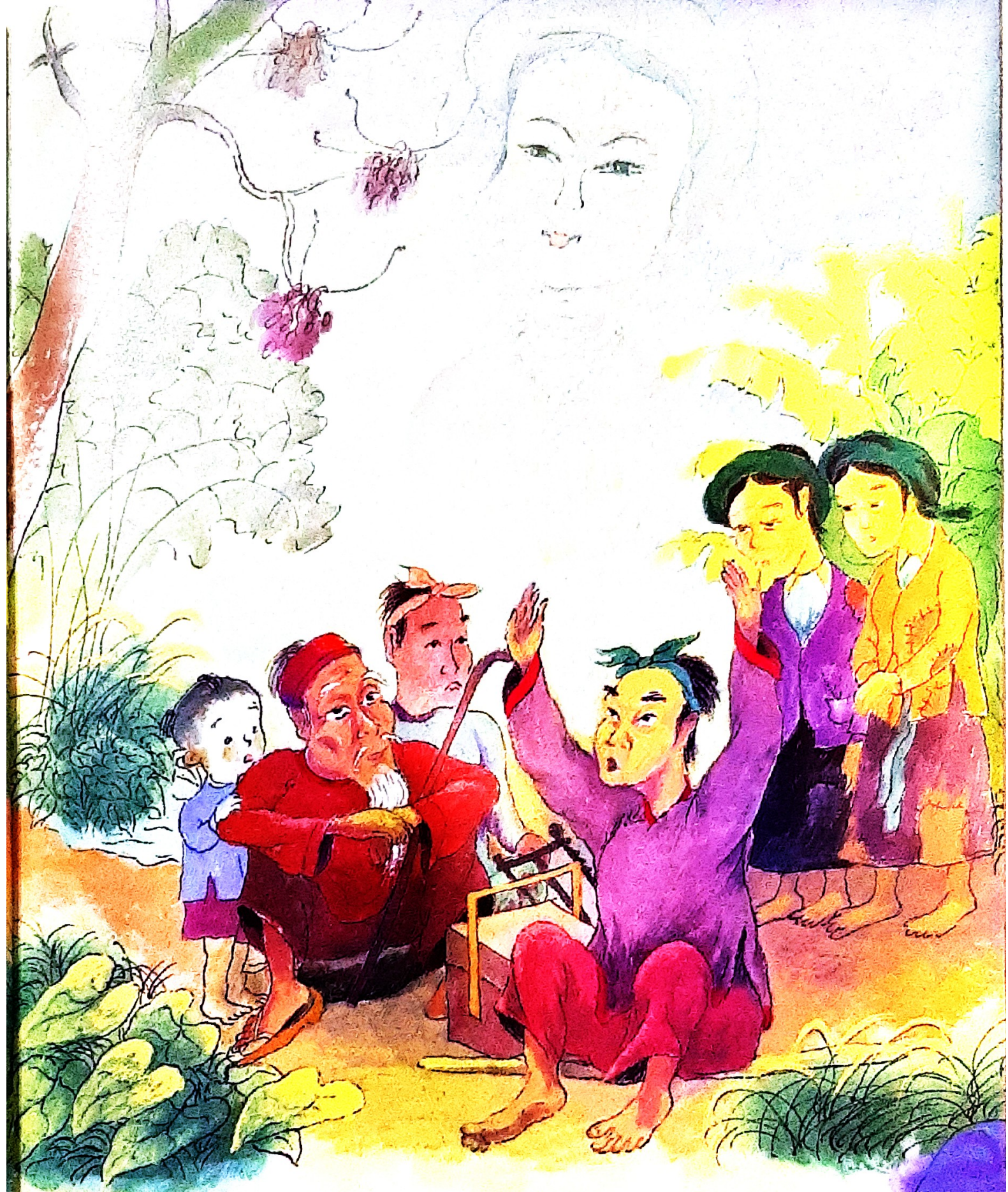
Một đêm nọ, trời bỗng nổi trận gió lớn.
Sáng ra, người ta thấy cây mít cổ thụ cạnh
chái chùa bị gió quật đổ ngang.

Ngày hôm sau, có một người khách lạ không biết từ đâu hỏi thăm đường tìm đền. Người này nói với dân làng rằng:

“Tôi là người làm nghề tạc tượng. Đêm qua, tôi nằm mộng, thấy có người con gái trẻ về bảo hãy đến ngay làng các bác đây mà tạc một bức tượng để đặt thờ trong chùa.”

Người khách ấy tả lại hình dáng và dung mạo người con gái mình gặp trong giấc mộng. Kỳ lạ thay, người ấy giống y như cô gái đã về báo mộng cho ông cụ cao niên chỗ dựng chùa hôm nào.

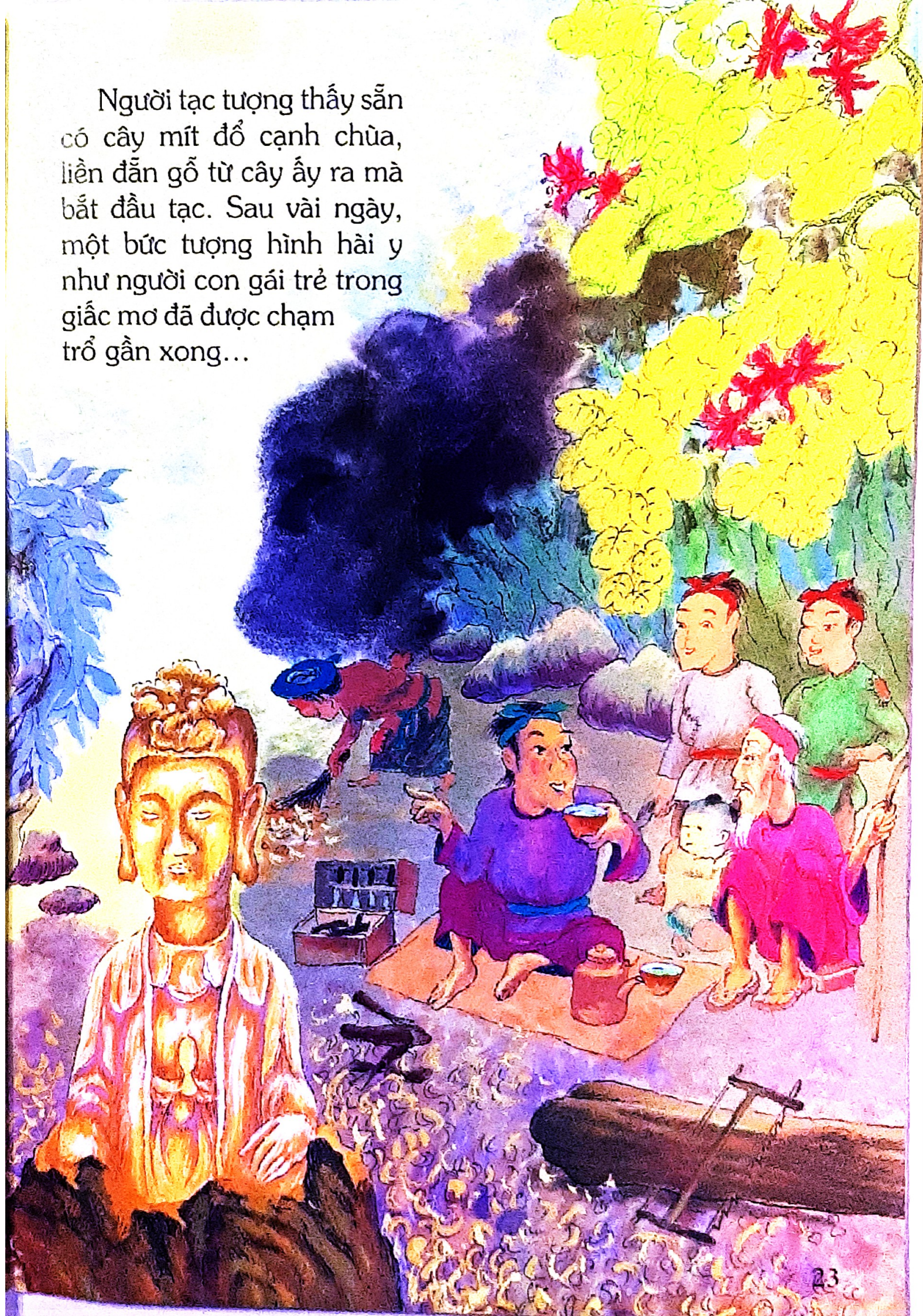

Dân làng nghe vậy liền bàn nhau rằng:

“Chắc là thần linh có ý muốn giúp dân làng Đanh ta thật rồi. Nếu không, sao lại có sự trùng hợp kì lạ như vậy!”

Mọi người liền dẫn người thợ tạc tượng ra ngôi chùa mới dựng.

Người tạc tượng thấy sẵn
có cây mít đồ cạnh chùa,
liền dẫn gỗ từ cây ấy ra mà
bắt đầu tạc. Sau vài ngày,
một bức tượng hình hài y
như người con gái trẻ trong
giấc mơ đã được chạm
trổ gần xong...

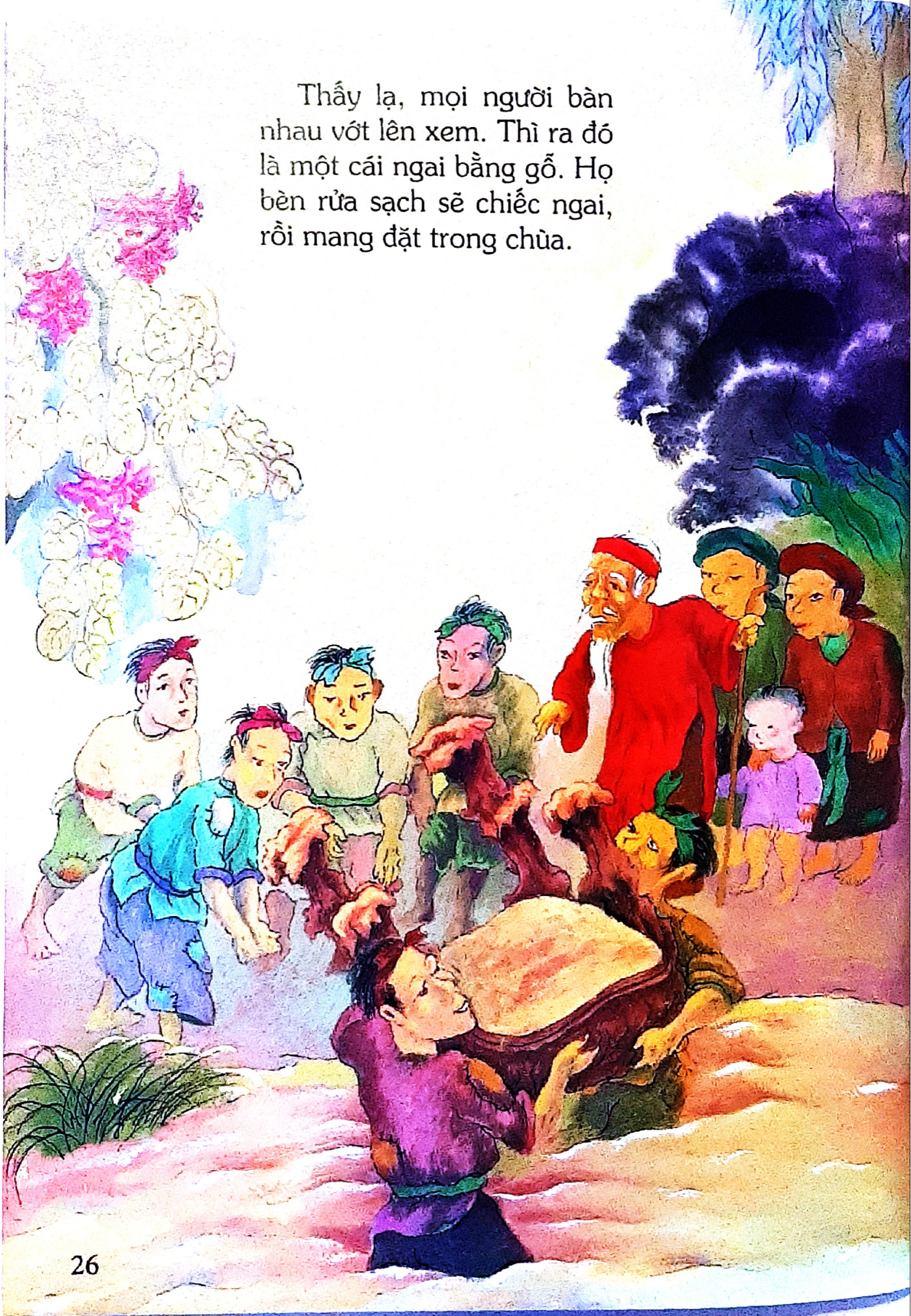

Khi ấy đang là mùa mưa lũ, nước sông dâng cao. Một hôm, người làng Đan thấy ở bên nước gần chùa có một vật lạ... Vật ấy nửa nổi nửa chìm, không trôi theo dòng nước như thường, mà cứ dập dềnh mãi ở bên sông. Có người lấy sào đẩy cho nó trôi đi, nhưng cứ đẩy ra vật ấy lại trôi trở vào...

Thấy lạ, mọi người bàn
nhau vớt lên xem. Thì ra đó
là một cái ngai bằng gỗ. Họ
bèn rửa sạch sẽ chiếc ngai,
rồi mang đặt trong chùa.

Lạ lùng thay, pho tượng vừa được
tạc xong, đem đặt vào ngai ấy thì
vừa vặn đẹp đẽ, như thể ngai sinh ra
là để đặt riêng bức tượng đó vậy.

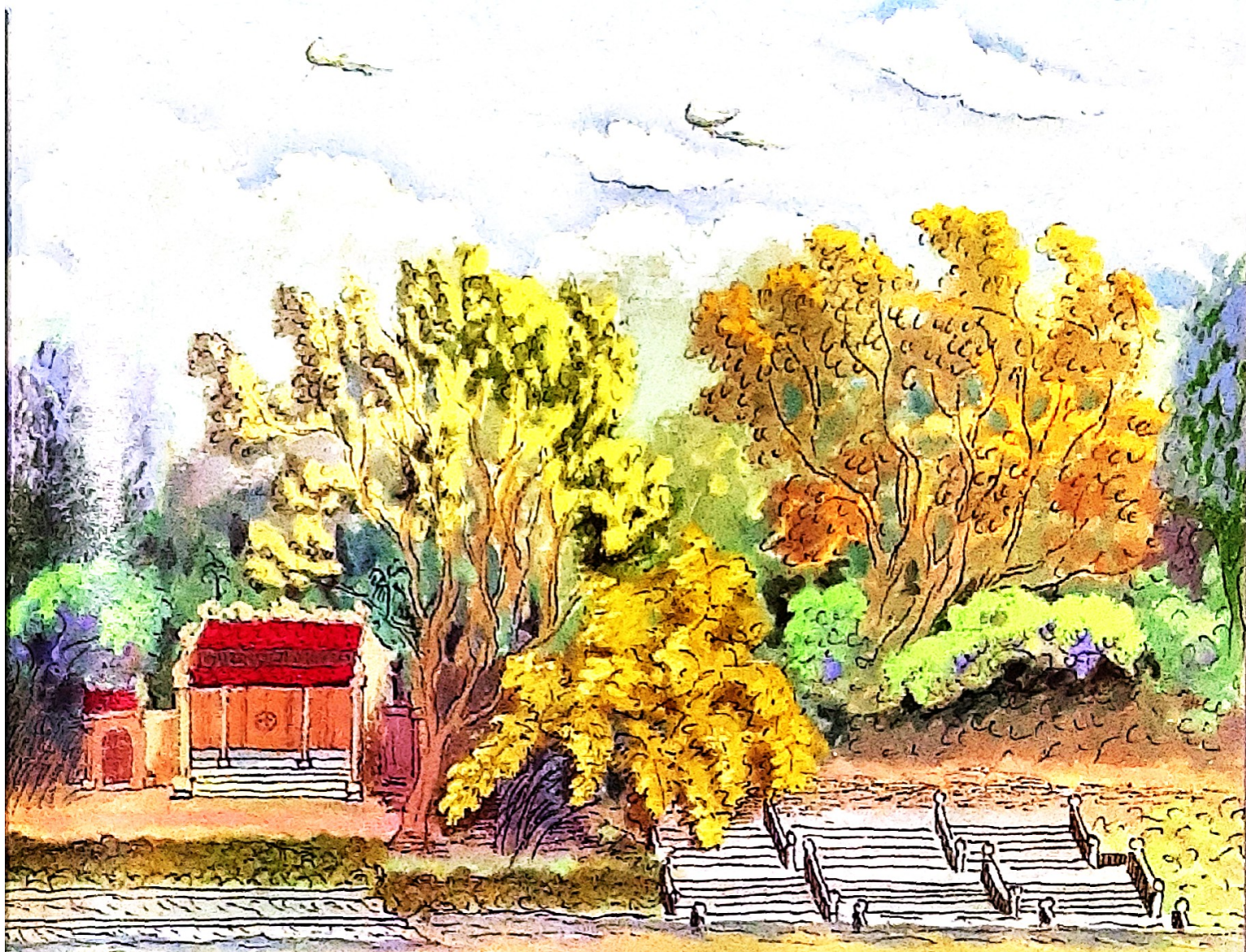
Dân làng Đanh thấy
sự lạ, liền kính cẩn rước
tượng lên điện thờ và
cất đặt người trông nom
hương khói...

Từ đó trở đi, trong vùng mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu. Dân làng Đanh không còn khốn khổ vì nạn lụt lội như trước nữa. Mọi người truyền tai nhau rằng, đó là nhờ có người con gái được các thần cho về giúp đỡ dân làng.

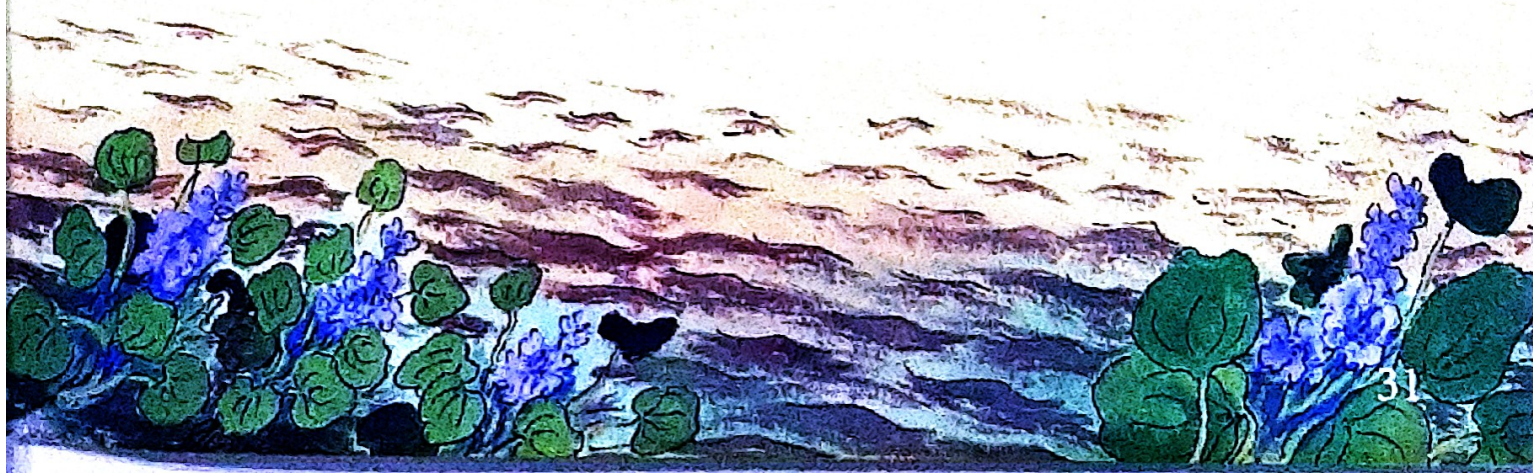

Người con gái ấy được
nhân dân tôn kính gọi là Bà
Chúa Làng Đan. Vì vậy, ngôi
chùa làng Đan dựng lên bên
kia sông sau được gọi là chùa
Bà Đan.

Chùa Bà Đanh xa nơi dân cư, lại ở cách
lẻ bên kia sông nên thường rất vắng vẻ.
Cũng có người cho rằng Bà Chúa Làng
Đanh rất linh thiêng, mọi người sợ đi qua đây
có gì sơ xuất sẽ bị Bà Chúa trách phạt nên không mấy
ai dám lai vãng.

Chính vì sự vắng vẻ, u tịch này mà dân gian về sau có câu
thành ngữ “Vắng như chùa Bà Đanh” - để chỉ sự vắng vẻ,
hiu quạnh nói chung.

SỰ TÍCH CHÙA BÀ ĐANH

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

55 Quang Trung, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội

ĐT: (024) 39434730 - (024) 39428632 - Fax: (024) 38229085

Website: www.nxbkimdong.com.vn - Email: kimdong@hn.vnn.vn

CHI NHÁNH NXB KIM ĐỒNG TẠI MIỀN TRUNG

102 Ông Ích Khiêm, TP. Đà Nẵng

ĐT: (0236) 3812335 - Fax: (0236) 3812334

Email: cnkimdongmt@nxbkimdong.com.vn

CHI NHÁNH NXB KIM ĐỒNG TẠI TP. HỒ CHÍ MINH

248 Cống Quỳnh, Q.1, TP. Hồ Chí Minh

ĐT: (028) 39251001 - (028) 39250987 - Fax: (028) 39251012

Email: cnkimdong@nxbkimdong.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản: Giám đốc PHẠM QUANG VINH

Chịu trách nhiệm nội dung: Phó Giám đốc VŨ THỊ QUỲNH LIÊN

Biên tập: NGUYỄN THANH HƯƠNG

Trình bày bìa: TÔ HỒNG THỦY

Trình bày ruột: NGUYỄN MẠNH LINH

Sửa bài: NGUYỄN MINH THỦY

In và gia công 3.000 bản - Khổ 14.5 cm x 20.5 cm

Tại Công ty CP In và Văn Hóa Phẩm Hà Nội

Địa chỉ: Thôn An Hạ, xã An Thượng, huyện Hoài Đức, Hà Nội

Số xác nhận đăng ký xuất bản: 2902-2017/CXBIPH/49-177/KĐ cấp ngày 1/9/2017

Quyết định xuất bản số: 2161/QĐKĐ kí ngày 12/10/2017

In xong và nộp lưu chiểu quý 4/2017